СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК XLIX. Ч. 105. Джерзі Сиґі, Н. Дж., пятниця, 9-го травня 1941. No. 105. Jersey City, N. J., Friday, May 9, 1941. VOL. XLIX.

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ. ПЯТЬ ЦЕНТІВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ. Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. — 4-0807. Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016. THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA. FIVE CENTS ELSEWHERE.

АРЕШТУВАННЯ НАЦІСТИЧНИХ МОРЯКІВ НА ТЕРЕНІ АМЕРИКИ

ВАШИНҐТОН. — Головний прокуратор Джексон дав розпорядок, щоб зробити широку облаву над німецькими моряками, які замішались до американського населення, опускаючи свої кораблі. Першого дня їх арештовано 160. Джексон заявив, що в Америці є біля 6,000 чужинців, яких треба булоб відразу депортувати, але з огляду на війну, нема їх де вислати. Уряд буде мусів з ними щось зробити, щоб не наразити Америки на ріжні шкідливі вчинки.

Поліція водночас арештувала двох німецьких публіцистів, Манфреда Запа і його асистента Ґінтера Тона, які провадили в Америці пропаґандне бюро, під назвою „Транс Овшен Нюс", що мало на цілі подавати новинки зо світу в прихильнім для Німеччини дусі. Їх арештовано тому, бо вони, не зареєструвались в департаменті, як „чужі аґенти", чого вимагає закон. А щоб вони не втекли так, як це зробив німецький летун фон Вера, їм не дозволено за окупом виходити на волю.

ВИЛКІ НА ВЕЛИКІМ ВІЧУ ТАВРУЄ ДЕФІТИЗМ.

НЮ ЙОРК. — Вендел Вилкі виголосив минулої середи на масовім вічу в Медисон Сквер Ґардені промову, в якій таврував тих американців, які не вірять в перемогу Англії і то навіть за повною помочею Америки. Він говорив, що оба краї спільними силами цілком певно можуть осягнути перемогу над Гітлером і то вже наступного, а найдалі 1943 року. Вилкі закликав уряд, щоб рішуче поступав з помочею Анґлії і щоб уживав конвої, коли цього потрібно. Опісля це віче, яке мало назву „віча свободи", ухвалило вислати телеґраму до президента Рузвелта, домагаючись уживання конвоїв в посилці помочи до Анґлії.

ПРОДОВЖЕННЯ РОБОТИ ПО ФАБРИКАХ.

ВАШИНҐТОН. — Член бюра заряду продукції, Сидней Гилмен, відбув конференцію з представниками Американської Федерації Праці і Конґресу Промислових Орґанізацій та виробив разом з ними плян, на основі якого фабрики, вироблюючі зброю, працювалиб по три шихти на день, впродовж цілої доби. Машини дісталиб відпочинок лиш по вісім годин на тиждень. Щодо поверх-годинової заплати, то діставалиб її лиш ті робітники, яким припалоб працювати в суботу, або в неділю.

РІЖНИЦІ ВІДНОСНО ПОДАТКІВ.

ВАШИНҐТОН. — Перед конґресовим комітетом засобів зізнавали два найближчі співробітники Рузвелта, контролер цін Ліон Гендерсон і голова федеральної резервової системи Маринер Еклєс. Оба вони подавали проекти оподаткування, але відмінні від тих, які подає секретар фінансів Морґентав. Їх проекти, хоч подані окремо, були так до себе подібні, що виключене, щоб вони оба перед тим не порозумілись. Кажуть, що ці проекти вони подали після того, як говорили з президентом Рузвелтом. А це далі означалоб, що президент Рузвелт також не зовсім погоджується з секретарем фінансів Морґентавом. В тих проектах говориться, що краще обнизити стопу податків для тих людей, що багато не заробляють, зате поширити їх в маленьких відношенні і на ті верстви, що за пляном Морґентава не мали нічого платити.

НАТИСК НА СОВЕТИ.

ВАШИНҐТОН. — Американський уряд повідомив совєтського амбасадора, що колиб Совети далі не хотіли увільнити американського громадянина, що внаслідок захоплення Галичини попав під совєтську владу, то це глибоко діткне американський уряд. Тим громадянином є д-р Путковський з Пасейку, роджений в Петерсоні, Н. Дж., який перед війною виїхав був до Польщі і там одружився.

ВИПУСТИЛИ ІТАЛІЙСЬКОГО АТАШЕ.

ВАШИНҐТОН. — Американський уряд вплинув на британські власти, щоб вони випустили італійського аташе адмірала Лаїса, якого недавно американський уряд викинув з Вашинґтону за участь у саботажах на кораблях. Британські власти його арештували на Бермуді, як він їхав літаком до Італії. Адмірал Лаїс має дипльоматичний пашпорт і Америка зобовязана за його певну їзду до дому.

ЗАСУДЖЕННЯ БАНДИТІВ ЕСПОЗІТІВ.

НЮ ЙОРК. — Суддя Фрескі, на основі вироку лави присяглих, засудив двох братів Еспозітів, які кілька тижнів тому підчас грабунку замордували одного цивільного чоловіка й одного поліцая, а кількох поранили, на кару смерти. Еспозіти удавали підчас розправи умово хорих. Та це їм не вдалось. Вислухавши присуду один з Еспозітів плюнув на землю.

ПАЛАТА ПРЕДСТАВНИКІВ ОДОБРИЛА КОНФІСКАТУ КОРАБЛІВ Й ДОЗВОЛИЛА УЖИТИ ЇХ НА ВОЄННІ ЦІЛИ

Великою більшістю голосів, бо 266 проти 120, конґресова палата представників леґалізувала конфіскату чужинецьких кораблів й дала президентови вільну руку в ужитті тих кораблів для воєнних цілей. Над тою справою відбулась довша і палка дебата. Бо Німеччина й Італія натякали, що колиб їхні кораблі, які американський уряд сконфіскував в американських портах, були повернені для Анґлії, то вони уважатимуть це за причину до війни. В часі дебати деякі конґресмени, що мають противоєнні переконання, гостро критикували останню промову секретара Стимсона, та говорили, що ця промова це знак, що уряд вже вповні рішився повести Америку до війни.

СЕКРЕТАР НАКС ПРО ЗАВДАННЯ АМЕРИКАНСЬКОЇ ФЛЬОТИ

Секретар фльоти, Френк Накс, виголосив прилюдну промову і сказав, що Америка збройться так тому, щоб піддержати всіми силами Анґлію. Бо існування анґлійської фльоти на Атлянтійськім океані є життєвою конечністю для Америки. Фактично Америка все мала двоокеанні фльоти: одну на Тихім океані, яка була власністю Америки і плавала під американським прапором, а друга на Атлянтійськім океані, що належала до Великої Британії і плавала під британським прапором. Перша держала безпеку і порядок на Тихім океані, друга на Атлянтійськім. Для існування Америки потрібні ті дві фльоти. Колиб анґлійська фльота була знищена, то це відбилосяб дуже зле для Америки і вона тоді мусілаб ділити свою фльоту на два океани, що булоб получене з великими небезпеками. Тому Америка буде далі всіма силами піддержувати Анґлію, аж до її повної перемоги, говорив Накс.

ВТРАТИ КОРАБЛІВ НА МОРІ

Сенатор Венденберґ, що належить до бльоку ізоляціоністів, заявив, що він писав листа до голови морської комісії адмірала Ленда і питав, як властиво стоїть справа з затопленням кораблів, пливучих з Америки до Анґлії. Адмірал Ленд відповів, що ті затоплення вже не такі великі, як це дехто навмисно старається представити. За перші чотири місяці цього року по всіх закутках світу затоплено внаслідок війни 158 кораблів. Але з того числа пішли на дно лиш одинацять кораблів, зо всіх тих, що виплили з американських портів. А в перших трьох місяцях ц. р. виплило до Анґлію, є, правдоподібно, звернена на те, щоб З них лиш 11 затоплено.

БРИТІЙЦІ ЗНИЩИЛИ В КІЛЬКОХ ДНЯХ 67 НІМЕЦЬКИХ КОРАБЛІВ

Німецька воєнна тактика, коли іде про Анґлію, є, правдоподібно, звернеа на те, щоб в першу черґу знищити ті пристані, через які буде іти американська допомога, щоб таким чином збільшити британцям клопоти з виладуванням на беріг воєнних матеріялів і поживи. Ось і тому нищили німці так завзято пристань Плімут, а тепер пробують від кількох днів нищити Ліверпуль, себто ту пристань, яка дійсно відграє дуже важну ролю в морській комунікації між Анґлією і світом. Німці пробували давніше нищити ту пристань днями на лад „бліцкріґу", але понесли при тому такі великі втрати, що перестали вживати цеї тактики. Тепер нападають ночами, але виходить на таке, що готові потерпіти знову невдачу, коли зважити, що британські звідомлення подають, що в часі останніх сімох німецьких налетів знищено 67 німецьких літаків. Німці атакують теж й інші міста та знову обстрілюють Довер з французького берега при помочі далекострільних гармат.

В ІРАКУ БРИТІЙЦІ МАЮТЬ УСПІХИ

Мабуть сили збунтованого Іраку не є великі й вже на вичерпанню, коли британські звідомлення доносять, що британські летуни втихомирили ворожу артилерію, що обстрілювала їхнє летунське поле в Габбанії. Далі говориться про відступ іракських частин та про те, що взято в полон до 1,000 вояків, в тому 26 офіцирів. Також британці знову контролюють нафтові рури та стацію, з якої помпується нафту на кораблі.

В ПАЛЕСТИНІ СПОКІЙНО

Британська Прес Сервіс подає, що вісти про "неспокої в Палестині" мають „фантастичний" вигляд і є видумкою націстівської пропаґанди. В Палестині, кажуть британці, так спокійно, як ще ніколи.

ЩЕ ОДИН ДЛЯ ВУЙКА СЕМА. — З днем 15. травня починає повнити службу в фльоті Злучених Держав цей 35,000-тоновий корабель „Вашинґтон". Світлина показує приготування корабля для врочистих церемоній.

ЧОРЧІЛ ПЕВНИЙ БРИТІЙСЬКОЇ ПЕРЕМОГИ ПРИ ПОВНІЙ ДОПОМОЗІ АМЕРИКИ

ЛОНДОН. — Винстон Чорчіл, британський премієр, відніс в парляменті найбільшу перемогу цілого свого життя в такому моменті, коли критиковано останні британські невдачі в Греції й Югославії й коли його критикував між іншим і сам Ллойд Джордж, британський премієр з часів минулої світової війни. В палаті лордів дістав Чорчіл одноголосне вотум довіря, а в палаті послів висказали йому довіря аж 447 послів. Проти цього було всього трьох послів, між якими були два комуністи. Чорчіл заявив, що Америка вже багато помагає, та що він певний, що далі допомагатиме в далеко більших розмірах. Далі премієр запевнив послів, що боротьба на Середземному морі буде вестись до „останнього віддиху". Він дав теж до зрозуміння, що допевна в 1942, а то й 1943 році, розвине Британія з Америкою всю свою силу. І запевнив, що Гітлер і нацизм мусять зникнути. Казав, що колиб Анґлія програла, то йому першому требаб відтяти голову, а це булоб ще легкою смертю в порівнанню з тим, що ждалоб інших послів під націстівською владою.

Можливість нападу Гітлера на Совети.

У своїй критиці Ллойд Джордж виявив радість що є ще можливе й таке, що Німеччина може піти війною на Совети, але довше над тим премієр не розводився.

Ллойд Джордж дорікає Америці.

У своїй критиці Ллтйд Джордж виявив радість з американської допомоги, але таки підкреслював, що Америка мусить посвятити себе далеко більше, коли хоче дати Британії справжню допомогу. Він казав, що Німеччина зуживає 67% свого національного доходу на війну, Велика Британія 58%, а Злучені Держави всього 12%.

СТАЛІН СХИЛЯЄТЬСЯ ТАКИ ДО „ОСІ".

ТОКІЙО. — Чому „скромний" досі Сталін перебрав тепер уряд совєтського премієра і став титулярним головою Ради народніх комісарів, коли і без того він мав у руках усю владу і був справжнім диктатором і „босом" в СССР? Ось це є те питання, над яким ломить собі голову добрий знавець Сталіна, відомий про-совєтський журналіст, Волтер Дюренті. Він думає, що в Советах заноситься на щось дуже важне. На таке, що вимагає, щоб за тим стояв весь престіж самого Сталіна. Іде тут про ще тісніще зближення Совєтів з Німеччиною і Гітлером. Отже заноситься на таке, каже Дюренті, що Москва приступить вже й формально до спілки Берлін-Рим-Токіо. А принаймні прийде до договору між Совєтами, Німеччиною і Туреччиною. За ту співпрацю Гітлер готов кинути Сталінови якісь „охлапи". І то, правдоподібно, коштом Персії. Ось і тому, каже Дюренті, став тепер Сталін премієром. Хоче таким чином заставити населення приняти спокійно те, на що заноситься, а на що те населення ніколи не було приготоване.

В СОВЕТАХ „РАДІЮТЬ".

МОСКВА. — Совєтська преса повитала Сталіна на становищі премієра величезними фотографіями і заявами, що всі радіють, що зайшла така зміна.

ВЖЕ ДУМАЮТЬ І ПРО ІНДІЮ.

БЕРН. — „Ню Йорк Таймс" згадує за доклад німецького амбасадора фон Гентіґа, в якому він вказував на велике значіння Сирії для Німеччини. Казав, що Сирія це „поміст до Індії". Він також говорив і про панарабський рух, звернений проти Британії. З цього видно як на долоні, куди змагає націстівська Німеччина.

„ТАЙНА МІСІЯ".

АНКАРА (Туреччина). — Кореспондент часопису „Ню Йорк Таймс" доносить, що так „якось "складається, що до Анкари приїзджає з Іраку міністер краєвої оборони в тому самому часі, коли тут надіються повороту з Берліна німецького амбасадора фон Папена з новими інструкціями. А Ірак, як говорять, надіється допомоги від Гітлера.

ЗГАДУЄ ЗА ВЕЛИКІ ВТРАТИ В СУБМАРИНАХ.

ЛОНДОН. — Юнайтед Прес подає, що капітан Остин Годсон запевняє британців, що німці грубо оплачують свої морські напади. Коли наразі не можна подати точно до загального відома, скільки загинуло німецьких субмарин, то тільки тому, щоб не дати ворогови добре зорієнтуватись. А крім того знаємо з досвіду минулої війни, що це впливає дуже погано на моряків, що служать в субмаринах, коли вони не одержують довго інформацій про те, що діється з їхніми товаришами, що заняті в тих субмаринах, що є на морі, а вістки від них не чути.

"SVOBODA" (UKRAINIAN DAILY)
FOUNDED 1893
A Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays by the Ukrainian Press and Book Company, Inc., at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Письменний текст оголошення має бути в адміністрації 48 годин перед появою числа, в котрім оголошуючий хоче мати своє оголошення.

За оголошення редакція не відповідає.

З Канади належить посилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016. 4-0807.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

З КИМ ВОНА?

Зарядження федерального уряду не пускати з Америки до Росії ніякої машинерії ні інших причандалів, які можуть бути потрібні для продукції оборони краю, можна вважати дальшим доказом, що американський уряд починає розуміти якслід політику совєтського уряду. Вказує на це саме додаткове донесення, що американський уряд рішився на цей крок уже після цього, як совєтський представник у Злучених Державах робив вперті заходи, щоб до такого рішення американського уряду не допустити.

Рішення американського уряду приходить у моменті, коли держави оси роблять натиск на совєтський уряд здеклярувати своє становище до світової війни. Пре до цього зрештою самий розвій воєнних подій. Коли дивитися на ці події зо становища совєтського уряду, то ці події були властиво звужуванням залізного перстеня довкола совєтської Росії та відрублюванням її від Европи й від вільного моря. Яке значіння має й Европа й доступ до моря для Росії, звісно хочби вже з величання большевиками російського царя Петра Першого. Це величання по своїй суті було нічим іншим, як власне зрозумінням великої ваги доступу до моря для російської імперії. Війна совєтської Росії проти Фінляндії та захоплення Естонії, Литви й Латвії були чистою льогічною консеквенцією цього становища.

І ось події світової війни наперед зробили доступ Росії до Північного й Балтійського моря безвартісним. Останні події на Балкані заблокували для Росії вузькі проливи між Чорним і Середземним морем. Зо захопленням державами оси островів на Єгейськім морю став цей морський доступ, що його Росія мала з Чорного моря, просто безвартісним.

Ця ситуація дає Німеччині в руки велику перевагу над Росією. Передовсім Німеччина може тепер натискати сильніше на Совєтську Росію, щоб вона здеклярувала краще своє відношення до воюючих сторін. Досі Росія могла багато лекше лявірувати між Німеччиною й Англією, зглядно Америкою, вдавати раз приятеля одної, то знову другої сторони. Надходить час, коли Росія цього не буде могти більше робити, коли вона буде мусіти сказати явно й славно, по котрім боці вона стоїть, і тягнути з того вповні всі природні консеквенції.

Вістка, що мовляв націстичний уряд запропонував совєтському урядові велике число експертів для впорядкування господарки краю, вказує на те, що націстичний уряд хоче натиснути шрубу на совєтський уряд. Сталін цим разом ще викрутився, подякувавши за прислугу. Та чи потрапить він викрутитися так легко при наступній спробі, можна сумніватися. Звісно, на цей визов показати карти може ще прийдеться ждати й багато місяців, але остаточно до нього таки прийде.

ЗМАГАЮТЬСЯ ВЕЛИКІ, АЛЕ ВІДМІННІ СИЛИ

Нинішня війна між Великою Британією і Німеччиною, беручи під увагу її тактику, нагадує боротьбу тигра з вужем давуном. Сила тигра є вибухова, далеко більша від давуна, зате коротше тривала; його зброя міститься в його пазурях і пащеці, узброєній гострими зубами. Сила давуна менше вибухова і слабша, коли ходить про коротко тривале діяння. Зате та сила протяжна і ділає довше від сили тигра; його зброя — тиск звоїв його тіла і удари зубів, котрі, одначе він уживає звичайно в перших хвилинах свойого нападу. Щоб виграти битву тигр мусить поспішати і в перших хвилинах мусить ужити цілої своєї сили та всієї своєї зброї, себто пазурів і зубів. Коли не вдасться йому відразу покалічити тіло вужа так, щоб спаралізувати його силу й остаточно його забити, то давун, придержуючи зубами тигра, поволи зачне його обвивати звоями свого тіла, доки кілька разів не обкрутиться наколо нього й не зачне його давити.

Тактика тигра є використати скоро свою вибухову силу і свою зброю — пазурі і зуби. Тактика вужа уникнути зубів тигра, продовжити бій якнайдовше, вибити тигра зо сил, овинути його своїм тілом і задавити.

Тактика німців, в попередній війні і теперішній це використати свою найкращу зброю, повзи, літаки, гармати в такий спосіб, щоб в скорому часі роздавити свого противника. Завданням Англії є уникнути зубів і пазурів Німеччини, ослабити німецьку збройну силу і німецьку вибухову енергію продовженням конфлікту і постійною бльокадою, доводячи її таким чином до вичерпання зо сил і до упадку.

Тактика німців відповідає їхньому характерови, структурі їхніх державних організацій та географічному положенню їх краю. Німеччина лежить в центрі європейського континенту. Вона склонна скупчувати в собі велику динамічну силу й опісля вибухати та нищити все, що знаходиться недалеко неї. Центр Британійської імперії знаходиться на морі, на Англійських островах. Звідтам англійська раса поволі розізділась по цілім світі і так творила свою імперію. По ріжних закутках світу, впродовж віків, англійці насклали чимало своєї економічної, культурно - інтелектуальної, мілітарної енергії. Ті місця, розсіяні по цілім світі, немов звої давуна, є досить самовистарчальні і коли поранити одні звій, другий ще не дуже тратить на силі.

Думка, котра сторона має нині більше вигладів на вигру, є досить поділена. Навіть в Америці, яка здецидовано симпатизує з Англією, є люди, як от Линдберг, які свято переконані, що Англія програє. Вони кажуть, що в тій сітні Німеччина не програла ні одної битви. Всі битви вона вигарала блискучо з малими втратами. Німецька мілітарна сила фактично майже не діткнена, а майже уся Европа знаходиться під пануванням Німеччини. Є всі дані думати, що Німеччина, колиб цього захотіла, в короткому часі підбилаб і решту Франції, Еспанію, Португалію, а також Совєти, Туреччину й інші краї на Близькому сході. Вона мабуть туди в короткім часі й попрямує. Ці території, як кажуть, готові дати Німеччині харчі і сирівці в такій скількости, що вона стане самовистарчальна. Правда, інші, підбиті Німеччиною народи, будуть голодувати, але що це Німеччину буде обходити? Припустім навіть, що Німеччина не пробуватиме підбити Англійські острови. Проте, чи можна сподіватись вигри Англії серед таких обставин?

Ось так дехто розуміє, але велика більшість американських знавців є іншої думки. Недавно 17 мілітарних експертів, серед них чотири адмірали, оголосили свої думки про цю справу і опрокинули погляд Линдберга. Вони кажуть, що коли Америка буде далі помагати Англії, то Велика Британія цілком певно виграє, навіть без фактичної участи Америки в війні. Їх погляди такі:

Дотепер в історії світу морська потуга в змагу з сухопутною потугою все виходила переможною. Англійська морська потуга є дотепер майже не діткнена. Британська імперія, разом з Америкою, розпоряджають такими величезними ресурсами, які кілька разів перевищають німецькі ресурси. Американський промисл має далеко більші можливости продукувати воєнні машини, ніж німецький промисл. Одна американська фабрика сталі, „Ди Юнайтед Стіл Ко.", може продукувати більше сталі, ніж ціла Німеччина. А таких фабрик в Америці є більше. Крім того Америка є значно віддалена від німецьких летунських баз і німецькі літаки не зможуть ефектовно бомбардувати тих фабрик. Англійський нарід, коли ходить про боротьбу на дальшу мету, є витреваліший від німецького. Щодо інтелігенції і мілітарного досвіду то обидва народи стоять приблизно на тім самім рівні.

Як Америка поставить свій воєнний промисл на належній висоті, вона буде витворювати десятки, а навіть сотки тисяч тяжких бомбовиків. Вони перелетять до Англії й там будуть помагати їй далі нищити німецькі фабрики, німецькі комунікації, німецькі міста. Німеччина в найвищім разі буде те саме робити Англії. Але подібної шкоди зробити Америці вона, з огляду на океан, не зможе. Ті тяжкі бомбовики будуть також нищити інші лінії довозу, з полудня і сходу, якими будуть допливати до Німеччини сирівці і харчі. Зате Німеччина не буде всилі поперетинати в такий сам спосіб морські лінії, якими плистиме поміч для Англії, бо Америка постарається про те, щоб та поміч доходила на місце, а не пропадала на морській дні.

Отже, як бачимо, це буде довга, затяжна війна, подібна до боротьби тигра з вужем-давуном. Можливість вигри для Німеччини була в скорім побитті противників. Та цього Німеччина досі не осягнула. Бо хоч вона погромила 14 держав, але не розгромила найважнішої — Британської імперії. Тепер сам Гітлер починає признавати, що війна затягнеться до чергового року. А це признання, говорить дехто, є свойого роду признанням програ.

Чи воно певно так станеться — покажуть, очевидно, будучі події. Але так є, що величезна частина американської публичної опінії є по боці Англії і бажає їй перемоги вже тому, що програ Англії відбиласяб дуже відемно на американських інтересах. І тому саме Америка буде робити все, що в її силі, щоб не допустити до прогри Англії.

Французька Північна Африка

Відомий французький журналіст Пертинакс, що тепер живе в Америці, звертає увагу на те, що французька Північна Африка тепер у небезпеці. Ціла воєнна мапа, за словами Пертинакса, мусить бути з поспіхом наново змінена, під впливом одпливу і припливу німецької і британської мілітарної сили. У куті цеї мапи лежить Французька Північна Африка, на яку досі звертано недостаточну увагу, бо блискавкова війна розвивалась деінде.

Нагла інвазія трьох або чотирьох німецьких дивізій, що тепер боряться в Лібії, а яка спричинила наново загрозу нападу на Єгипет, зачіпає теж становище французької імперії в Тунісі, Альжирі і Рабаті. Ті німецькі колюмни будуть заняті якийсь час боротьбою в східнім напрямі. Одначе, як зайшлаб конечна потреба, їх можнаб перекинути на захід. Генерал М. Вейган це бачить і це його турбує, хоч він нераз заповідав, що потрапить відігнати всіх наїзників, тепер стоїть він саме перед такими наїзниками. Щодо мілітарної сили, яку має до розпорядимости генерал Вейган, то каже Пертинакс, її значно перебільшено в пресі й в дипломатичних звітах. Ціла французька сухопутна армія в Тунісі, Альжирі і Мароку, правдоподібно не перевищає 125,000 вояків, щодо воєнних літаків, які мали би там находитися, то їх буде біля сотки.

Як тепер показується, то італійці при перемирю вимусили розброєння і розпуск багатьох мілітарних відділів. Це належить підкреслити, що французькій армії в Північній Африці щораз більше недостає газоліни й ріжних сирівців, а також конечних середників поживи.

А тепер ще питання: Чи ті французькі війська держаться добре в руках? Недавно тому дійшли були вістки, що сенегальський полк збунтувався в Альжирі. Платні воякам не підвищено, як це зроблено з платнею тубильчих військ. Щодо офіцирів, то вони можливо не є найліпші. У теперішнім невідраднім положенню французької держави панує сильне суперництво відносно всяких занять, які ще можна одержати від держави. І тому вибір на ті заняття не відбувається завжди згідно з високим стандардом зібности кандидатів. На військових кораблях, що відпливають до заморських посілостей, можна бачити старших віком офіцирів, в яких фізичну здібність можна сумніватись. Виглядає, що їм удалося виграти в суперництві за заняття і платню. Одначе ця замітка може скорше відноситься до далеко положених кольоній ніж тих, що є в Африці.

А тепер, щодо німецької активности. Число німецьких офіцирів при перемирних комісіях, відповідно до офіційних джерел, не є велике. Від 25 до 35 з цілого штабу 62, який включає нижчої ранги офіцирів і секретарів. Та так є, що майже кожного дня причалює великий транспортовий аероплян, який можна пізнати по свастиці, до альжирських літакових піль. Це вказує на те, що Німеччина може довільно додавати до місцевих своїх штабів нових офіцирів. А французька контроля така, що тих офіцирів, що приїжджають і віджджають, докладно не контролюється. Навіть всупереч постановам примирної комісії, німці займали місця італійців у комісіях. Зпочатку німці та італійці виконували свої обовязки разом. Опісля італійців відкликано. Німецьких офіцирів вибирано до тих комісій тому, бо більшість з них були обзнайомлені з арабським світом. Вони показалися незвичайно агресивними в Мароку, де входили у взаємини з тубильчими начальниками й ріжними достойниками. Це знова було нарушенням примирної постанови, яке дотепер покірно толерував генерал Вайган. У дійсности можна сказати, що мілітарна контроля є дуже гнучкий термін. Її можна в такий спосіб натягнути, щоб вона покривалась з французькою владою в даній місцевости. Та німецькі агітатори, каже Пертинакс, поступали одначе незручно з мароканцями та еспанцями. Вони вправді витрачували великі суми гроша зо спеціяльного рахунку, зложеного в Банку Франції а призначеного на вдержання армії, але те трачення гроша не принесло їм бажаних наслідків. Вони не числились з тим, що тубильці дивляться на еспанців у подібний спосіб як і на італійців й готові на все що може перешкодити поширенню еспанського панування. З другої сторони гітлерівська мілітарна сила каже тубильцям, що в них є багаті мінеральні поклади, які можнаб використати з великим зиском.

У такий спосіб представляється французьке положення в Північній Африці. Не можна сподіватися, пише Пертинакс, щоб ґенерал Вейґан потрапив це направити. Ролю, яку, згідно з мріями Вейґана, малаб відіграти в теперішнім конфлікті Північна Африка, унеможлививши зовнішні події. Вузькогрудність реакційної групи ставить йому непоборимі перешкоди. Його приневолено полишити міністерський кабінет, бо він спротивився прилученню Альзації і Льотарингії до Німеччини. І його можуть кожної хвилі усунути на німецьке домагання. Нині не розходиться про те, що бажає або не бажає робити Вейган. З його дозволом чи спротивом ніхто не числиться, бо його влада є сильно обмежена. Ось так сумно виглядає французька Північна Африка, згідно з тим, що пише Пертинакс.

АНДРІЙ ЧАЙКОВСЬКИЙ.

БОГДАНКО

Історичне оповідання з другої половини XVI століття.

(7)

— Одного не можу собі вибачити, — казав наче сам до себе, — чого я бідної Ганусі не послухав, не залишився дома? Цього я ніколи собі не вибачу. Вона бідна, передчувала, голос божий її остерігав...

— Така була воля божа, сину, і проти неї нічого не вдієш. Хіба ти певний, що, залишившись дома, ти був би її врятував? І ти міг з ними пропасти, — казала княгиня.

— І краще булоб, мамо, колиб був загинув враз з моїми найдорожчими.

— Богданку, гріх тобі таке казати, — обізвався князь; — незбагнуті божі задуми, і ти не знаєш, на що та на яке тебе Господь призначив.

Від того слова Богданко встав, випрямився в увесь ріст і заговорив сильним голосом:

— Я вже знаю, до чого мене Господь призначив: до кривавої пімсти над ворогами хреста, над чортівським півмісяцем. Тремтіть передімною, поганці, пізнаєте ви мене і важко спокутуєте за кривди християнському народові... Прощайте, тату й мамо, не довелося вам у спокою віку доживати, радіти щастям нашим і вашим онуків...

— Кудиж ти, сину, вибираєшся? — спитав князь.

— На Січ іду... Там знайду охочих, що підуть зі мною в огонь і воду, і все на поганців, бо іншої мети моє життя мати не може... А, може, при божій помочі я віднайду мою Ганусю... Тоді ми вернемося й заживемо щасливо, мов у божому раю, — і усміхнувся сам до себе на ту думку, що блискавкою перейшла його голову...

— Господи тобі допоможи, — сказав князь, хоч і не вірив у таку можливість. — Та ти не поїдеш, поки похоронів не справимо...

Богданко кивнув головою. Незабаром далось чути дудоніння кінських копит...

*

Доїжджаючи до Ружина, почув здалека людські голоси, стукіт, сокир та журчання пили — то теслі домовини збивали. Увихалися, бо було літо, трупи почали розкладатися. Скрізь порядкував Петро.

Княжі люди повиносили тіла в садок і поукладали рядком на мураві. У головах кожного горіла воскова свічка. На першому місці лежав недогарок княгині-матері, побіч неї тільце княжича, а далі вже рядком усі полеглі по старшині, від воєводи Добрича почавши.

Богданко скочив з коня, став навколішки перед довгим рядком тіл і почав гаряче молитися. Інколи усміхався боляче. З уст його виривалися жалісливі слова:

— Синку мій, дорогий, єдиний! Не защебечеш ти вже мені ніколи, мій жайворонку, не посадить тебе вже батько перед себе на коника... Ой, синку, гадав я, що виростеш ти на славного лицаря, закриєш батькові очі й обіймеш по ньому наше славне князівство Ружинських... Та цього вже не буде ніколи. Поганий татарин збавив тебе віку, хоч ти ніколи нікому нічого злого не вчинив, усі тебе любили... Та за тебе я помщуся, моє голубятко. Коли ти з янголами божими в вічній ясности літатимеш на золотих крильцях, твій батько вихром літатиме, буде нищити прокляте татарське кодло, що самому пеклу страшно стане...

Його слова перебив йому княжий дружинник Чорторийських.

— Що скажеш, князю, зробити з татарським стервом?

Почислити, кілько їх, та викинути в ліс вовкам та лисам...

Між трупами залишилося трьох татарів ранених, що їх поганці не забрали з собою...

Почувши ті слова, князь устав, увесь перемінився, вийшов на замковий майдан.

— Гей, люди, хто з вас знає татарську мову, ходіть зі мною!

Знайшовся знавець і пішов з князем. Тяжко ранені татари не могли рушитися.

— Спитай їх, з якої орди були й кудою пішли татари звідсіля?

Товмач почав перепитувати.

— Вони з перекопської, куди пішли, хиба їх ватажок знає.

— Скажи їм, що їх зараз понастромлюють на коли, іншої кари для таких розбишак я не знаю.

Татари, почувши це, почали благати своєю мовою помилування, прохали, щоб їм постинали голови.

Та князь не хотів про це слухати. Відвернувся від них і пішов між теслів.

— Застругати як-стій три коли на-гостро, ми тих розбишак на коли позастромлюємо!

— Князю, — сказав Петро, — не досить наказати їм голови постинати! Цеж не по-християнськи.

— Буде, як я сказав, — відповів твердо князь, — ти ще не таке побачиш!

Незабаром татари вмирали на колі в страшних муках; їх стогони доходили до князевих вух.

Князь уже дві добі нічого не їв і не спав. Виглядав ще страшніше. Усю ніч ходив по згарищі, наче щось собі нагадуючи. На місці, де згоріла церква, довго молився навколішках.

Нарешті взяв якусь ломаку в руки й почав розгортати недогарки з церкви зараз за престолом. Відгорнув камяну плиту, з великою натугою відважив її та усунув на-бік. Блідий місяць освітив чорну печеру, вхід до підземелля. Взяв від теслів, що працювали при смолоскипах, горючий посвіт, східцями зійшов до підземелля. Тут лежали рядком великі домовини його предків. З самого краю була домовина його батька.

— Тут побіч покладено домовину неньки-княгині, — казав сам до себе, — а на грудях їм покладено труночку їх онука. І для мене знайшлосьб тут місце, та не треба. Лиха доля робить із мене бурлаку-ізгоя,[20]) але й месника за кривду мою й усього миру християнського. Попрохаю теслів, щоб склеп наказав замурувати на-твердо і зверху висипати високу могилу, щоб ніхто не турбував покійників, щоб вона відкрилася аж на голос труби архангела на страшному судищі Христовому...

(Дальше буде).

20) Ізгой — людина, викинута з дотеперішнього її життя (людина — безправна).

ГОВАРД Г. ДЖ. БЕНСОН, що буде капітаном американського воєнного корабля „Вашингтон".

Д-Р А. Т. КІБЗЕЙ.

СТАТИСТИКА СМЕРТНОСТИ ЧЛЕНІВ У. Н. СОЮЗУ

Два рази в рік, на протязі останніх чотирьох років — Контрольна Комісія У. Н. Союзу подавала свої фінансові звіти до прилюдного відома через „Свободу". Було там усе точнісінько пораховане.

З департаментом медичним ми не виступали. Цього не практикувалося передше, а тому, що ніхто не домагався виявлення, то інформації збирано для звіту аж на Конвенції.

Щоб хоть частинно виповнити цю прогалину, як член Контрольної Комісії, і по фаху лікар, хочу подати до загального відома ще й свої лікарські завваги.

Смертність за чотири роки.

За 4 роки (1937—1940) померло в Союзі 953 членів, або, 903 повнолітніх членів і 50 дітей. В 1937. році померло 208 повнолітних членів; в 1938. — 228; в 1939. — 212; а в 1940. — 255. Рік 1940 приніс найвищу смертність, але ця ріжниця оправдана, бо коли в році 1937. всіх членів в Союзі було 30,335, то в 1940. році було вже 38,167. Отже надвижка оправдана.

Дітей померло в 1937. році 12, в 1938. — 12; в 1939. — 13 і в 1940. — 13. Разом 50.

Процент смертности.

Порівнюючи смертність членів У. Н. Союзу зі смертністю населення Злучених Держав, ми прийдемо до таких заключень: В 1937. році було в Союзі всіх членів 30,335. На це число померло 220 членів (208 повнолітних і 12 дітей), що як почислити після статистики Злучених Держав на тисячу осіб — виносить 7.25% смертности. В Злучених Державах за цей самий (1937.) рік смертність на тисячу осіб 11.30%.

Підносимо це якраз на те, щоб доказати, що в членах У. Н. Союзу нема високого проценту смертности, подібно було й в 1938 році. Процент смертности в Союзі виносив 7.33%, а в З. Д. А. — 10.7%. В 1939 р. в Союзі — 6.36%, в Америці — 10.60%, а 1940 — 7.05%.

Повище порівнання — це факт. Це добрий доказ на те, що в нашім У. Н. Союзі є добрі, добірні та здорові члени.

Статистика недуг.

Переглядаючи посмертні акта знаходимо, що найбільше померло наших членів на так звані серцеві недуги. За чотири роки померло на серцеві недуги: в 1937. — 57 членів; в 1938. — 67 членів; в 1939. — 56 членів, а в 1940 — 64 членів. Разом 244 членів.

Це вже поважне число. Але — порівнюючи цю смертність з числами смертности населення З. Д. А., ми знайдемо таке:

В 1939. році в Злучених Державах померло 1,387,897 осіб. З цього числа смертности на серцеві недуги померло 360,-634 осіб; або на кожних 100 випадків смертности — на серцеві недуги померло 25.98%. У нас в У. Н. Союзі в 1939. році було 225 випадків смертности; з чого на серцеві недуги померло 56 осіб; або на 100 випадків смертности припадає 24.89%.

Значиться, що і тут ми стоїмо на одинку нижче від смертности населення З.Д.А. А так довго, як ми не є вижче загального процентового обчислення, то треба вважати, що стоїмо на добрім ґрунті.

Студіюючи далі причини смерти знаходимо, що другою недугою по серцевих недугах є недуга рака (пістряка). На рака померло за 4 роки 144 членів; на сухоти — 78 членів; на запалення легенів — 72 членів; на кровотоки мозку — 37 членів; на всі інші недуги 378 членів, що робить загальну суму 953 випадків смертности за 4 роки.

Щоб показати добрий образ статистики добре мати статистичні табелі, де можна одним поглядом ока порівнати смертність одного року з іншими роками, скільксть недуг і т. д. Та, на жаль, у „Свободі" замало місця на такі „витребеньки".

Закінчення.

Представляючи ось таку статистику смертности, приходиться зробити такі завваги:

Після точного обчислення, ми бачимо, що найбільше померло в роках 1938. і 1940., себто точно 240 і 268 осіб. Рік 1940. можна оправдати тим, що в нас число членів було зросло. В 1938. р. мабуть припиралося більше старих членів. Бо коли в роках життя від 39 до 69 померло в 1937. році 186 членів, то в 1938. році в цих самих літах померло 198 членів, або 12 більше.

Число смертности дітей малощо ріжниться в чотирьох роках.

Порівнюючи процент смертности членів У. Н. Союзу з процентом смертности населення Злучених Держав, то вийде, що ми стоїмо досить добре. Коли в нас смертність виносить поверх сім членів на тисячу, то в З.Д.А. доходить від 10 до 11% з дробами. Ще треба завважити, що коли в 1940 році померло аж 268 членів, що є найвище число за 4 роки, то процент смертности є проте нижчий ніж в 1937., або в 1938. році. Рік 1940. показує поверх 7.05%, а рік 1937. і 1938. — 7.25% і 7.33%.

Дальше цікаве і те, що найбільше умирає членів на серцеві недуги. З повного числа смертности (953 випадків) померло на серцеві недуги аж 244 членів, що рівняється 25.60%, або троха більше як одна четвертина.

Другою важною причиною смерти є недуга рака, що забрала нам аж 144 членів за 4 роки. Це знов рівняється — 15.11%, або одній шестій зі суми смертности. На жаль, лікування рака ще і до нині не є удосконалене.

В порівнанню щодо процентового числа смертности недуг членів У. Н. С. з процентовим числом недуг смертности населення Злучених Держав в 1930 році — для нас є цікаво замітити те, що процентово в У. Н. Союзі умерло в 1939. аж 16.89% на рака, коли в Злучених Державах ця недуга забрала лише 11.08%. Але в нас умирає на сухоти: аж 7.55%, коли в Злучених Державах є лише 4.43%. То саме показує, щодо самогубства. В З. Д. А. припадає лише 1.33% на цілу суму смертности, коли у нас це число виносить аж 3.11%. Питання: чи не є це тому, що в нас забагато розчарованих?

Кількоо умирало кожного року і в якім віці? В 52 році життя померло за 4 роки 54 членів. Це є найвище число смертности. В 53 році життя померло 42 членів. Кріза в життю приходить десь між 50. і 53. роком життя. Переживши це, друга стадія приходить в 65. році життя, що є пересічним віком.

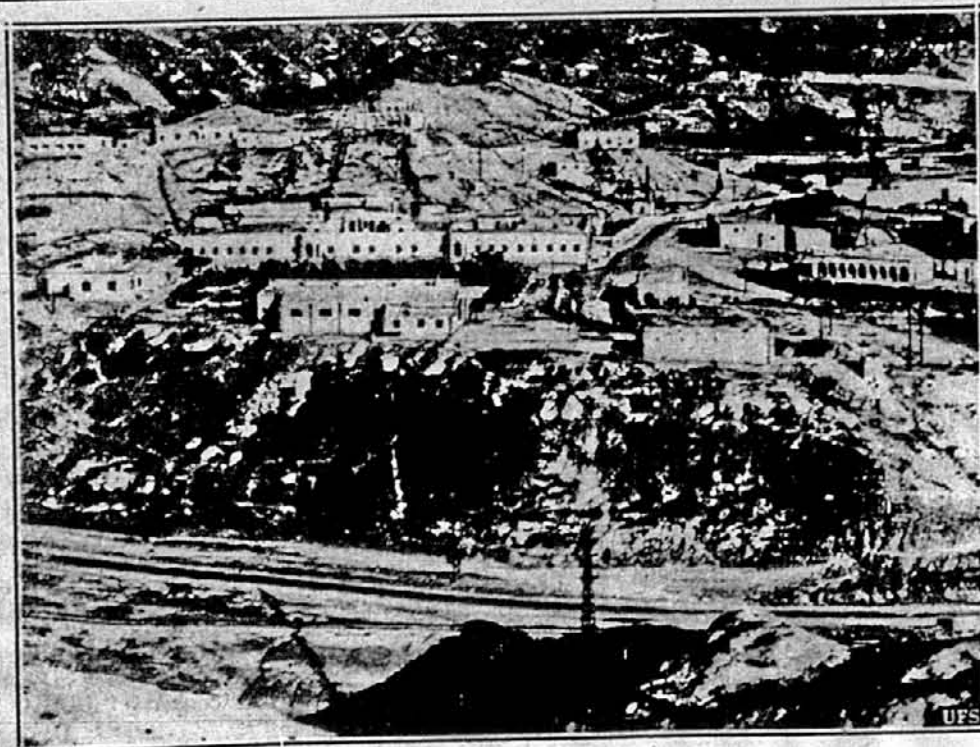
Замітним є також те, що в 1940. році померло в віці від 39 до 69 років, 221 членів з 268 повного числа смертности. Лишається лише 47 випадків на весь інший вік.

Це саме можна сказати і за 4 роки, де в віці від 39 до 69 років померло 788 членів. На всі інші літа лишається лише 165 випадків з повної суми 953 випадків смертности.

Пересічний вік життя в Америці виносить від 65 до 70. Після статистики смертности в Злучених Державах з 1930. року померло найбільше в 1. році життя — 155,374 осіб. Другою з ряду фігурою є вік від 70. до 74., в якому померло 122,390 осіб. В нас найвище число смертности припадає на 52 рік життя. Пояснити можна це тим, що ми, як нарід робітничий, мабуть не доживаємо навіть до 65. року життя.

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ

П. С., Ню Йорк, Н. Й. — В Вашім дописі порушено чимало добрих думок про українську пресу. Але заключення неясне, бо Ви радите зо „Свободи" зробити водночас журнал-магазин і денник.

В ІРАНІ. — Сцена з персько-англійських нафтових теренів в Ірані (Персії). У цій околиці німці ведуть завзяту кампанію серед іранців, щоб наробити клопотів британцям.

Конвенційні Проекти

[30]

Братство Сошествія св. Духа, відділ 7. У. Н. Союзу в Мекаду, Пенсилвенія, ухвалило на своїх зборах подати під розвагу конвенції ось такі точки:

1. Пропонуємо, щоб членам, що перейшли зо старого до нового роду обезпечення, а є членами У. Н. Союзу 40 літ, ухвалити відповідну полекшу.

2. Щоб у грамотах членів подавати ще й квартальні, пітрічні і річні вкладки, як теж і те, за що й скільки У. Н. Союз може виплатити членові з фонду запомогового.

3. Пропонуємо ще таке додаткове обезпечення, в якім члени, від 15 до 35 літ за додатковою оплатою $1.00, а від 35 до 60 літ за додатковою оплатою $1.50 річно, моглиб діставати подвійну суму обезпечення на випадок смерти в несподіваним нещасливим випадку („ексиденті").

4. Щоб ухвалити відділовим секретарям більше комісове як досі.

5. Змінити статут так, що делегатом на конвенцію може бути лиш така особа, що є членом У. Н. Союзу три роки, та що приєднала до відділу У. Н. Союзу кожного року щонайменше два члени.

6. Щоб урядовий орґан У. Н. Союзу видавала ця сама Корпорація.

7. Змінити статут так, щоб контрольна комісія У. Н. Союзу мала право приймати скарги і їх розсліджувати.

Петро Пухир, предсідник;
Йосафат Костів, рек. секр.;
Дмитро Капітула, секр. і кас.

ІРЛЯНДІЯ ДОБРЕ ВІДЧУВАЄ ВІЙНУ.

ДАБЛИН. — Тягар війни добре дається в знаки і малій Ірляндії, хоч вона властиво не є у війні й задержує невтральність. На протязі цього року треба буде державі з трьома міліонами мешканців видержати буджет, що виносить понад 200 міліонів долярів. А це дуже велика сума. Весь той тягар є звязаний з оборонною краю. Супроти цього треба буде накладати нові податки, на чому потерпить найбільше середня кляса.

Фасоля є одною з найстарших стручкових городин, відомих людям. Її вважали колись старинні греки святою.

УКРАЇНЦІ В АМЕРИЦІ Й КАНАДІ, ТОВАРИСТВА Й КОМІТЕТИ

Коли годите музику на забави, підприємства, балі, весілля, представлення і т. д., домагайтесь, щоб музики грали лиш українські танки, які я опрацював і видав в чотирьох альбомах на орхестру. Таким щирим словом поможете мені і заохотите інших музикантів збудувати ще більше української музики, якої нам так конечно треба.

Слава Україні!

Йосиф Снігур.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ПРИЙМІМ ДОБРИЙ ЗВИЧАЙ.

Щороку в Америці на „Меморіял Дей" люди по вулицях купують макові цвіти, гроші з яких ідуть на піддержку американських інвалідів і ветеранів. Також у той день гроби вояків американці заквітчують малими американськими прапорцями.

Те саме, коли дозволяють їм націнки, мабуть роблять наші брати на рідних землях підчас Зелених Свят. Та в більшій части наші брати настільки вбогі, що не можуть прийти з помічю нашим інвалідам чи ветеранам, деб вони не знаходились. Ми моглиб тут переводити на ту ціль збірки, навіть колиб ті збірки внаслідок війни не можна було відразу вислати там, де треба. Наші дівчата по ріжних місцевостях Америки в місяці травні моглиб продавати по 10 ц. такі макові цвіти і творити фонд для українських інвалідів. Цим міг би занятись У. З. Хрест, чи яка інша того роду організація. А в слушний час був би готовий гріш, щоб ним поспішити на поміч терплячим. Очевидно, що розумію це так, що така акція не може спиняти тої жертвенности, якої вимагають від нас американські потреби.

Ева Дудяк.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

ГРЕЙТ МЕДОВС, Н. ДЖ.

Добрий дарунок.

Наш 143-тий відділ У. Н. Союзу дуже добре розвивається. Він має поверх сто членів. Та ось недавно в його членство прибула ще одна важна членкиня, маленька, однорічна дівчинка Дженета Ковало.

А стала вона нашою членкою ось так: Її хресна мама панна Анна Дудяк, замісць інших дарунків з нагоди хрещення, дала їй грамоту У. Н. Союзу, заплачену на цілий рік. Ось у той спосіб для маленької Дженети вона зробила велику прислугу, бо започаткувала їй щадниче конто у формі грамоти, яке колись принесе їй чимало користи. Цей приклад варт наслідувати іншим людям. В той спосіб дамо дітям тривалий дарунок, а також скріпимо свою організацію — У. Н. Союз.

Е. Д.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. ДЖ. — Місячні збори Тов. Дарахівщина, від. 275., відбудуться в неділю, 11. травня, в год. 6. ввечір, в сали церковній. Проситься членів явитись на збори, вирівнати свою належитість, а може і залеглости довгуючі. Також повідомляється членів, щоби обовязково були на зборах і забрали собі чекидивіденду, які є тепер на руках фін. секр., щоби пізніше не було нарікань, бо висилатись буде лише для тих, що далеко мешкають і не можуть бути особисто на зборах. — В. Юрків, рек.-секр.

ЗАНЕПОКОЄНІ АМЕРИКОЮ.

ЛОНДОН. — Як в Англії промова Генри Стимсона, американського секретаря війни, викликала велике вдоволення, так в Берліні, Римі й Токіо вважається ту мову ознакою, що Злучені Держави таки вступлять у війну вже цілком певно.

ЗРІСТ ВИРОБУ СТАЛІ.

ВАШИНГТОН. — Американські економісти говорять, що продукція сталі на черговий рік зросте на кілька десяток міліонів тон, доки не осягне границі 120 міліонів тон. Ця продукція буде вчетверо більша, ніж ціла продукція Німеччини.

НІМЦІ МОВЧАТЬ.

БЕРЛІН. — Офіційні кола мов води в рот набрали, коли їх питати про те, як розуміти нове становище Сталіна. Кажуть, що це „без значіння".

НІМЦІ НАТИСКАЮТЬ НА СИРІЮ.

З Берна, Швайцарія, доносять, що німці домагаються від французького Високого Комісаря Сирії, щоб дав дозвіл на перемарш німецьких військ в напрямі Суезького каналу.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, А ТИМСАМИМ СТАВАЙТЕ СПІВВЛАСНИКОМ ШІСТЬ МІЛІОНОВОГО МАЄТКУ ЦЕЇ ОРГАНІЗАЦІЇ.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

КОТСВИЛ, ПА. — Місячні збори тов. ім. Богдана Хмельницького, від. 248., відбудуться в неділю, 11. травня, зараз по Службі Божій. Проситься членів, щоб були приявні усі, бо секретар отримав уже для членів дивіденду чеками. Для кожного члена будуть роздані на зборах. Проситься членів, щоб платили свої місячні вкладки начас, а не отягалися до кінця місяця. — Михайло Пик, предс.; Михайло Маскула, кас.; Панько Турчік, секр.

ҐВАЙСТОН, Н. Й. — Мітінг тов. Просвіта, від. 129. відбудеться в суботу, 10. мая ц 8. годині вечером в домі тов. Михайла Барана, 149-20 — 9 евня. Обовязком членів явитись на цей мітінг бо є важні справи до полагодження. Неявившийся член заплатить кару після статута. — Михайло Баран, предс.; Стефан Кузьма, кас.; М. Жарський, секр.

САВТ ПЛЕЙНФІЛД, Н. ДЖ. — Місячні збори від. 312. відбудуться 9. мая, в пятницю, в годині 7.30 ввечер в церковній галі. Проситься членів як оден явитися. Члени дістануть свою дивіденду. — За уряд: Андрій Кручак, предс.; С. Завадський, секр.

Через брак місця не поміщено в цьому числі продовження докладу проф. М. Чубатого. Дальший тяг буде в наступному числі. — Редакція.

СТАВАЙТЕ В РЯДИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, ЯКИЙ Є НАЙБІЛЬШОЮ І НАЙСИЛЬНІШОЮ УКРАЇНСЬКО - АМЕРИКАНСЬКОЮ ЗАПОМОГОВОЮ ОРГАНІЗАЦІЄЮ.

В КОЖНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС „СВОБОДА"

ТАРЗАН, ч. 298. В раменах Тарзана.

Тарзеля далі підозрівала Тарзана в його нечистих замірах супроти неї. Тому вирвавшись дикунам із рук, вона помчала вглиб нетрів.

Тарзан тепер гнався за нею. Ця дівчина заподіяла йому вже чимало клопотів і він тепер рішив цьому покласти кінець.

Бистро обчисливши дорогу, по якій мусіла мчатись Тарзеля, він рішив перебігти їй і заступити дальшу втечу.

Причаївшись на дереві Тарзан чекав її приходу. А коли дівчина появилась, він нагло станув перед нею і взяв її в свої руки.